

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

5102 wachtenden voor u...

Zes jaar lang bloed, zweet en tranen. Dan hét moment: de uitreiking van de artsenbul en het uitspreken van de Eed van Hippocrates. Voor de vele geneeskundestudenten is dit een moment waar ze lang naar uitgekeken hebben. Na jaren hard studeren en lange coschapidagen staan de jonge dokters te trappelen om aan de slag te gaan. Helaas blijken zij niet de enigen en zit een steeds groter wordend aantal basisartsen werkloos thuis. Sinds 2009 is het aantal werkloze basisartsen meer dan verdrievoudigd: van 122 naar 431 hoogopgeleide thuiszitters.¹

Begin 2016 bleken er 5102 basisartsen te zijn die wensen in opleiding te gaan, maar nog geen plek bemachtigd hebben. In 2009 waren dit nog 3719 basisartsen.¹ Het Capaciteitsorgaan verwacht dat dit reservoir alleen nog maar zal toenemen gezien de afname van het aantal plekken voor de vervolgopleiding. Dit is een zorgwekkende ontwikkeling. Niet alleen voor de arts zelf, die jarenlang tijd en energie investeert in de opleiding om vervolgens niet de gewenste baan te krijgen. Ook de maatschappij lijdt hieronder, aangezien hoogopgeleide, gemotiveerde arbeiders niet op de juiste plek zitten.

Helaas is ook tijdens de studie te merken dat er veel te veel studenten opgeleid worden. Er is nog altijd sprake van lange wachttijden voor de coschappen: sommige studenten moeten wel meer dan een jaar op een plekje wachten. Als ze dan eenmaal aan de coschappen begonnen zijn is de ratio patiënten versus coassistenten af en toe zo scheef dat de secretaresse dagdelen voor zelfstudie inplant. Dit is niet alleen demotiverend voor de coassistent maar tast ook de kwaliteit van de opleiding aan. Daarnaast voelen geneeskundestudenten steeds meer de

hevige concurrentiestrijd om een opleidingsplek. Dit resulteert in een toename van stress omdat studenten zich zorgen maken over hun toekomst. Een bepaalde mate van competitie kan stimulerend werken, maar helaas maken de huidige arbeidsmarktperspectieven dat geneeskundestudenten continu druk voelen om te presteren en profileren, ook buiten hun standaardcurriculum. Om op te vallen wordt 'alleen' goede cijfers halen niet voldoende geacht en neemt het aantal extracurriculaire activiteiten exponentieel toe.

De instroom van basisartsen ligt, door de zesjarige opleiding, tot ongeveer 2024 al vast. De komende jaren zal de concurrentie dus nog hevig blijken. Maar dit biedt ook kansen. Er is namelijk een grote discrepantie tussen de populariteit van de verschillende vakgebieden. Bij jonge basisartsen (<30 jaar) kiest 68,2 procent voor een medisch specialisme, 22,6 procent heeft de voorkeur voor huisartsgeneeskunde.² Hiermee blijven de sociale geneeskunde en ouderengeneeskunde ver achter. Zonde, want juist bij deze takken van de geneeskunde liggen mooie uitdagingen in de nabije toekomst. Voor een deel van de studenten ligt de oplossing dus in het verruimen van hun perspectieven.

In het rapport van het Capaciteitsorgaan (2016) wordt opnieuw geadviseerd om de instroom van geneeskundestudenten te verlagen naar 2700. Een advies dat De Geneeskundestudent van harte steunt. Hopelijk willigen de ministeries van OCW en VWS dit verzoek in, zodat het arbeidsperspectief van toekomstige dokters weer gezonde vormen aanneemt.

De voetnoten vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl.

“

CLAUDIA VAN WOERKOM

Er worden veel te veel studenten opgeleid

Claudia van Woerkom
voorzitter
De Geneeskundestudent

'Veel SCEN-artsen voelen zich bevoorrecht om dit werk te mogen doen'

Vijf vragen & antwoorden over beleidsspeerpunten van de KNMG.

Wat doet de KNMG voor u? En **wie** doen dat? In deze rubriek vertellen experts van de KNMG over hun werk.

Een van de programma's van de KNMG is SCEN: Steun en Consultatie bij Euthanasie in Nederland. **Raymond Sanders** is districtscoördinator SCEN, de vijf vragen zijn deze maand voor Raymond.

1 Wat doet de SCEN-arts eigenlijk?

'Een arts die overweegt om over te gaan tot euthanasie of hulp bij zelfdoding moet volgens de wet altijd om een onafhankelijk oordeel van een andere arts vragen. In de praktijk is dat bijna altijd een SCEN-arts. De SCEN-arts ondersteunt de behandelend arts met advies en consultatie. De tot SCEN-arts opgeleide huisartsen, medisch specialisten en specialisten ouderengeneeskunde doen dit werk vaak naast hun gewone praktijk. Zij werken in diensten en krijgen zo de vragen toebedeeld.'

2 Dat lijkt nogal een verantwoordelijkheid?

'Je bespreekt als SCEN-arts de vraag met de behandelend arts en schrijft na een gesprek met de patiënt een consultatieverslag, waarin je aangeeft of naar jouw mening is voldaan aan alle zorgvuldigheidseisen om zo de collega te behoeden voor lacunes of vergissingen. Je geeft daarmee een advies, geen toestemming. Maar het is de uitvoerend arts die de euthanasie moet melden bij de onafhankelijke toetsingscommissie,

die toetst of de uitvoerend arts heeft gehandeld in overeenstemming met de in de wet genoemde zorgvuldigheidseisen. Al met al heb je dus in je adviseursrol wel een collegiale verantwoordelijkheid, waaraan we in de tweedaagse opleiding tot SCEN-arts ook de nodige aandacht besteden.'

'De SCEN-arts geeft een advies, geen toestemming'

3 Het klinkt ook als bijzonder zinvol werk...

'Levensindevragen zijn bij uitstek de vragen naar de zin van het bestaan. Dokters die dit werk doen, zijn zonder uitzondering gedreven mensen die hun collega's bij dergelijke, soms ingewikkelde, vraagstukken willen ondersteunen. Complexe kwesties maken het werk soms lastiger, maar tegelijkertijd belangrijk en interessant. Bijvoorbeeld de afweging in hoeverre een dementerende patiënt voldoende wilsbekwaam is om weloverwogen aan te geven dat het moment van euthanasie écht daar is. Wat lijden is, blijft ook heel moeilijk te vangen. Neem psychiatrisch lijden; je ziet niet aan de patiënt dat hij ziek is, maar er kan wel degelijk sprake zijn van een ondraaglijk bestaan, van uitzichtloos lijden. Als SCEN-arts heb je als toetsingskader wetgeving, jurisprudentie en de beroepsnormen.'

4 Hoe zit het met zingeving in jouw werk?

'Ik ben van huis uit dierenarts en maakte vijftien jaar geleden een carrièreswitch naar de wereld van de humane geneeskunde. Ik heb van dichtbij meegemaakt hoe het niet moet bij het levenseinde. Mede daarom ben ik persoonlijk gemotiveerd om dit werk te doen. De mogelijkheid om bij te dragen aan het functioneren en de verdere ontwikkeling van SCEN, maar ook mijn directe contacten met SCEN-artsen geven mij veel voldoening. Ik kom iedere dag vanuit Limburg naar Utrecht en stap fluitend op mijn fiets naar het station; dat heeft veel te maken met de zingeving die ik in mijn werk ervaar.'

5 Mogelijk melden veel artsen zich na dit interview aan. Zijn zij welkom?

'Wij verwelkomen huisartsen, medisch specialisten of specialisten ouderengeneeskunde die vijf jaar praktiserend zijn. Zij volgen een intensieve opleiding van twee

dagen en na een half jaar in het veld een terugkomdagdeel, waarin we onder andere casuïstiek bespreken. Als SCEN-arts ondersteun je je collega's en daarmee draag je bij aan een zorgvuldige praktijk van euthanasie in Nederland. Ik hoor vaak van SCEN-artsen dat zij zich bevoorrecht voelen dat ze dit werk mogen doen.' *knmg*

De KNMG zoekt namens de SCEN-artsen nieuwe collega's. Misschien past het ook bij u om collega's en patiënten te ondersteunen bij de indringende vragen aan het eind van iemands leven. De opleidingen voor komend voorjaar zitten nagenoeg vol, maar dit najaar starten weer drie opleidingen. De data worden over enkele weken bekend.

Wilt u hier graag van op de hoogte blijven of meer informatie ontvangen over de opleiding en of SCEN? Neem dan contact op met Raymond Sanders via tel: 030 2823 268 (ma - do) of per e-mail: r.sanders@fed.knmg.nl.

Congres

WTC Rotterdam

Dinsdag 4 april 2017 | 10:00 – 17:00 uur

Accreditatie wordt aangevraagd voor 6 punten

Zorg om kwetsbaar ouderschap

www.knmg.nl/zorg-om-kwetsbaar-ouderschap

Basisartsen opgelet! Scholingsprogramma herregistratie BIG-register gestart

Alleen voor basisartsen die niet voldoen aan de werkervaringseis

Op 1 januari 2018 moeten veel basis- en profielartsen zich voor de eerste keer herregistreren in het BIG-register van het CIBG. Herregistratie is mogelijk op grond van relevante werkervaring. De arts die niet genoeg werkervaring heeft, kan zich herregistreren na het volgen van een scholingsprogramma. Sinds 13 januari 2017 is inschrijving voor dit scholingsprogramma mogelijk. Schrijf u snel in want de inschrijftermijn loopt tot en met 28 februari. Basisartsen ontvingen hierover een brief van het CIBG, de dienst voor registers van de rijksoverheid.

gistreren na het volgen van een scholingsprogramma. VUmc heeft in samenwerking met de Nederlandse Federatie Universitair Medische Centra (NFU) een scholings- en toetsingsprogramma ontwikkeld voor basisartsen die niet voldoen aan werkervaringseis maar wel willen herregistreren. Voor dit programma kunnen basisartsen zich sinds 13 januari 2017 inschrijven (tot 28 februari) op de website van VUmc Academie.

Kwaliteit van zorg

De herregistratie in het BIG-register is een instrument om de kwaliteit van zorg en veiligheid van patiënten te waarborgen. Ook mogen artsen de bijbehorende beroepstitel voeren. De BIG-registratie is beperkt geldig; iedere vijf jaar moet de arts aantonen aan de gestelde eisen te voldoen.

De KNMG

De KNMG heeft de afgelopen jaren diverse overleggen gevoerd met het ministerie van VWS om de eisen te verhelderen. De uitkomsten daarvan zijn in het beoordelingskader voor artsen opgenomen. Met dit beoordelingskader is er duidelijkheid gekomen voor onder meer promovendi, profielartsen en medisch adviseurs.

knmg

Meer informatie over de criteria voor herregistratie voor basisartsen vindt u op de website van het BIG-register en bij de KNMG.

Herregistratie basisartsen in BIG-register

Sinds 1 januari 2012 geldt voor iedere arts de verplichting om zich na een termijn van vijf jaren te herregistreren in het BIG-register. In overleg met de KNMG is de verplichting tot herregistratie met een jaar uitgesteld omdat een aantal eisen nog niet duidelijk was. Dit betekent dat veel basis- en profielartsen zich nu op 1 januari 2018 voor het eerst moeten herregistreren in het BIG-register. Herregistratie geschiedt op basis van relevante werkervaring. Welke werkervaring mag

meetellen is nader uitgewerkt in het zogenoemde beoordelingskader van het CIBG voor artsen.

Voor profielartsen geldt dat, door de registratie in een profielregister, al aange-toond is dat zij voldoende uren gewerkt hebben in de individuele gezondheidszorg.

Als werkzaamheden niet voldoen: scholingsprogramma

De arts die niet genoeg uren werkervaring heeft, of waarvan de uren niet voldoen aan de vereisten, kan zich herre-

14
maart
2017
15 - 21 uur

1931
Congrescentrum
Brabanthallen
's-Hertogenbosch

Hoe levert u aantoonbaar de beste zorg in 2025?

Praat mee tijdens het congres 'Medisch Specialist 2025'

Op dinsdag 14 maart 2017 organiseert de Federatie Medisch Specialisten het eerste grote Federatiecongres voor medisch specialisten, aios en andere zorgprofessionals. Dit congres staat in het teken van de toekomstvisie 'Medisch Specialist 2025' die we de afgelopen periode samen met een brede groep medisch specialisten ontwikkeld hebben.

Hoe zorgen we ervoor dat we in 2025 aantoonbaar de beste zorg ter wereld bieden, ondanks alle veranderingen in zorg waarmee we de komende jaren te maken krijgen?

14 maart is hét moment waarop u met ons en al uw collega's in gesprek kan gaan over onze ambities en de vertaling daarvan naar uw dagelijks werk. Zorg dat u hierbij bent!

Meer dan 20 vooraanstaande sprekers gaan met u in gesprek over de ontwikkelingen die op ons afkomen en hoe u zich daarop kunt voorbereiden. Waaronder:

Richard van Hooijdonk, trendwatcher en futuroloog
Met welke technologische ontwikkelingen krijgt u de komende jaren te maken?

Machteld Huber, initiatiefnemer Institute for Positive Health
Positieve Gezondheid: wat is het en welke consequenties heeft dit voor uw werk?

Kiki Lombarts, professor Professional Performance AMC
Verdien(d) vertrouwen: hoe zorgt u ervoor dat uw patiënten op u kunnen vertrouwen?

Jan Kimpfen, chief Medical Officer Royal Philips, voorzitter Klankbordgroep Medisch Specialist 2025

Voorop in vernieuwing: hoe kunnen medisch specialisten samen met patiënten een grotere rol spelen bij innovaties in de zorg?

Jaap Hamming, chirurg en opleider LUMC
Patiëntveiligheid: hoe kunnen we toewerken naar 'Just Culture' in de dagelijkse praktijk?

Frank de Grave, politicus, voormalig algemeen voorzitter Federatie Medisch Specialisten
De medisch specialist in het politieke speelveld: speelbal of invloedrijke partner? Hoe kunnen medisch specialisten hun stem het beste laten horen in Den Haag?

Creatief op vakantie met Pincet en Penseel

Het KNMG-gezelschap Pincet en Penseel nodigt KNMG-leden ook in 2017 uit om deel te nemen aan het voorjaarsweekend in mei in Vorden en de Toscane-week in september. In een sfeervolle omgeving beoefenen we gezamenlijk de beeldende kunst. Ieder werkt op zijn/haar eigen wijze, met eigen materialen, als beginner of gevorderde, dat maakt niet uit. Elke arts die lid is van de KNMG (of dat wil worden) kan meedoen, partner en andere dierbaren zijn ook van harte welkom. Heeft u belangstelling, wilt u zich opgeven of eerst meer weten? Kijk op knmg.nl/pincetenpenseel onder 'Uitstapjes'. *knmg*

Het Voorjaarsweekend is van 11 t/m 15 mei 2017.
Contact: ragnhild@vrijaldenhoven-haitsma.nl.

De Toscane-week is van 6 t/m 14 september 2017.
Contact: w.j.terpstra@planet.nl.

Openbare kennisgeving

Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg heeft op 22 november 2016 bepaald dat de heer M.L. Berends, laatst bekende woonplaats Uitwijk, met als beroep huisarts, per 3 januari 2017 als arts is geschorst in het BIG-register voor de duur van zes maanden tot en met 2 juli 2017. Ingevolge artikel 35 van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst, in werking getreden op 1 januari 2013, leidt deze schorsing van de inschrijving in het register van artsen tot schorsing van de inschrijving in het register huisartsgeneeskunde. *knmg*

DH 13-01-2017

Artsenfederatie KNMG
Koninklijke Nederlandsche
Maatschappij tot bevordering der
Geneeskunst
R.A.C.L. Héman, voorzitter
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 030 2823 800, info@fed.knmg.nl
knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS

Federatie Medisch Specialisten
M.C.G. Daniëls, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 030 2823 650
info@demedischspecialist.nl
demedischspecialist.nl

De Geneeskundestudent
C. van Woerkom, voorzitter
tel. 030 28 23 827
info@degeneeskundestudent.nl
degeneeskundestudent.nl

KAMG
Koepel Artsen Maatschappij
en Gezondheid
R. Duzijn, directeur
tel. 030 3033 662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van
Artsen in Dienstverband
C. Keijzer, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 030 6702 702
bureau@lad.nl, lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen Vereniging
N.A. Kalsbeek, voorzitter
P. van Rooij, algemeen directeur
tel. 030 2823 723
lhv@lhv.nl, lhv.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor
Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
G.B.S. Penders, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 2040 620
kwakeitsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging voor
Verzekeringsgeneeskunde
R. Kok, voorzitter
S. van der Burg-Vermeulen, directeur
tel. 030 6868 764
secretariaat@nvvg.nl, nvvg.nl

Verenso
Vereniging van specialisten
ouderengeneeskunde
N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
C. Terleth, directeur
tel. 030 2823 481
info@verenso.nl, verenso.nl

